

Blížil se konec druhé světové války a já jsem v té době pracoval v Čelákovicích u fy J.Volman. Ke konci dubna 1945 jsme pracovali na zákopech okolo továrny v Čelákovicích. Dne 1.května 1945 byl svátek a 2.května, když jsme jeli do práce, jsme se dověděli z novin o smrti Hitlera, který podle novin padl při obraně Berlína. Měli jsme z toho pochopitelně radost a celou cestu ve vlaku jsme tuto zprávu probírali. Při nástupu na zákopy nám němečtí vojáci řekli, že se pokračovat nebude, že je Hitler mrtev a pustili nás domů. Protože ten den bylo nevlídné počasí, ani se mi nechtělo jít ven a zůstal jsem doma. Asi v 10,00 hodin přišel za mnou můj přítel Jaroslav Tománek, se zprávou, že je revoluce a Nymburk je celý na nohou. Odebral jsem se s ním ihned na náměstí, kde se vše odehrávalo. Na obchodech se přemalovali německé nápisy. Já spolu s Jar. Tománkem a dalším kamarádem Mílou Vančurou jsme se hlásili do služby v kanceláři revoluční mládeže, která byla na náměstí v bývalé morávské bance, kde měl hlavní slovo můj spolužák Jiří Janda /syn učitele, vzdělavatele Sokola - zemřel v koncentračním táboře, Jiřího dcera je herečka Zora Jandová/. První úkol, který jsme dostali, byla za vedení poslance Aloise Tylla soustředit se proti velitelskému německé armády, které bylo v budově Grand hotelu. Paní Smrčková, majitelka papírnictví, nás všechny vybavila trikořami a československými praporky na špejli.

V této době zástupci RONV- revolučního okresního národního výboru jednali - pod vedením Ing.Viktora Boháče - s velitelstvím německé posádky o jejich kapitulaci a předání zbraní. Velitelem byl Rakušan. My jsme se mezitím přemístili na náměstí, kde jsme očekávali, jak jednání s velitelstvím dopadne. Auta, která přijížděla od Poděbrad, Kolína nám hlásila, že se přibližuje Rudá armáda. Že by bylo dobře připravit se k přivítání. K výzdobě jsme využili zátarasy, které Němci zhotovili za mostem u velkoobchodu firmy Novák. Tato zpráva byla falešná a naše radost předčasná. Mezitím jednání našich zástupců s velitelstvím německé armády dopadlo zatím pro náš špatně. Muselo se přikročit k obnovení německých napsů a do ulic vstoupily čtyři německé vojáky. V sobotu 5.května začalo povstání v Praze a to již jsme cítili, že se revoluce zastavit nedá. Opět jsme se vrátili do ulic a na náměstí. Jiří Janda se přemístil do budovy banky vedle restaurace na Knížecí, kde se ujal rozhlasu, který měl schovaný za tresorem ve výkladu.

Na věži katolického kostela byla umístěna služba, která hlásila příjezd vojáků do města. Když hlásili příjezd kolony německých vojáků od Budiměřic / jeli od Jičína a Velichovek/, Janda tuto zprávu vyhlásil ve městě a dobrovolníci se zbraněmi, kterých nebylo hodně, se na příjezd připravili. Vojáci při příjezdu na náměstí byli odzbrojováni a my, co jsme neměli zbraně, jsme je odváděli k soudní budově, kde bylo jejich hlavní soustředění. Vše probíhalo poměrně hladce až do příjezdu obrněného vozu, který se nechtěl vzdát a začal střílet s kulometem, umístěným na kupoli obrněného vozu. V momentě bylo náměstí prázdné, někteří Němci využili této situace, naskákali na vozidlo a ujížděli směrem k Drahelicům, ale tam byl vůz zneškodněn hlídkou pomoci pancéřové pěsti. Hlasatele Jiřího Jandu zachránila od smrti ta skutečnost, že měl mikrofon umístěný za terosem ve výkladu banky.

Na výzvu hlasatele jsme se hlásili do dílen ČSD, kde se formovala jednotka dobrovolníků, která měla být vybavena zbraněmi, přivezenými z loučenských lesů. Velitelem této jednotky byl důstojník čs. armády Rudolf Turek, dále mu pomáhal katecheta církve československé Josef Kocián. My jsme byli soustředěni ve vozovně, bylo mi tentokrát devatenáct let a bratrovi Jiřímu necelých osmnáct. Instruktaže o použití zbraní se ujal četař vládního vojka, který nás seznámil, jak se zachází s ručním granátem a s pancéřovou pěstí. Noc proběhla v klidu, ve městě se zatím nic vážného nedělo. Během dopoledne přišel rozkaz, aby četa dobrovolníků odjela na Jivák, kde jsme se měli ujmout střežení bunkrů v loučenských lesích, kde byla ukryta německá munice. Velitelem této čety byl určen důstojník Bedřich Zenkl, syn písaře. Již nevím, kolik nás na Jiváku bylo, pamatujisse na jména dobrovolníků: se mnou tam byl Jaroslav Tománek, Míla Vančura, zálabský Doubrava přezdívaný "Pavouk" a ^{spojku} s vlastním osobním autem Miroslav Šena obstarával. Jeho otec, vedoucí nymb. hasičů, zemřel v koncentráku. Zásobování jídlem jsme byli občany Loučeně. Při příjezdu Rudé armády jsme munici předali jim a jeli jsme do Nymburka. Tam se připravovalo vše na vítání Rudé armády, ale to bylo již popsáno a my jsme byli rádi, že skončila II. světová válka.

Zdeněk Čepička

Zdeněk Čepička
Kovanice 43